

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра історії слов'ян

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія Польщі

Освітня програма Польська мова і література

Спеціальність 035 Філологія

035.038 Філологія (Слов'янські мови та літератури (переклад
включно), перша – польська

Затверджено на засіданні кафедри історії слов'ян
Протокол №1 від “30” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія Польщі
Викладач (-і)	Комар Володимир Леонович, д. і. н., проф., Кобильник Роман Васильович, ст. викл.
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-46
Е-mail викладача	wolodymyr.komar@gmail.com
Формат дисципліни	Дисципліна за вибором студентів
Обсяг дисципліни	3 кредитів, 12 годин лекцій, 18 годин семінарських занять
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю), або ж щопонеділка після занять з 13.30 до 15.00 о 615 аудиторії.
2. Анотація до курсу	
<p>“Історія Польщі” є дисципліною за вибором студентів, яка необхідна для розуміння історичних обставин формування польської мови й літератури та їх еволюції. Передбачає короткий і змістовний аналіз схеми підготовки студентів згідно навчальної програми з курсу “Історія Польщі”. Лекційні та семінарські заняття допоможуть студентам глибше засвоїти вузлові питання історичного розвитку польського народу, ознайомитися з джерелами та історіографією. На семінарських заняттях студенти оволодівають основами наукового дослідження, навчаються самостійно оцінювати історичні події, висловлювати і аргументувати власні думки.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета дисципліни “Історія Польщі” полягає в тому, щоб, спираючись на методологічні принципи історичної науки, використовуючи найновіші здобутки історіографії, сформувані у студентів знання про головні етапи та події в історії Польщі. Розглянути основні соціальні, економічні, політичні, етноконфесійні та культурні процеси, проаналізувати труднощі, здобутки та специфіку в процесі формування польської державності.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Компетенції соціально-особистісні: –здатність та сприйняття концепцій етногенезу та націєтворення; –здатність до виокремлення та синтезу; – здатність до історіографічного аналізу етнополітичних конфліктів у слов’янських народів; –адаптованість стратегії етнозахисного націоналізму. Загально-наукові компетентності: –базові уявлення про універсально-сакральні функції державницької ідеології;–базові основи імперських та</p>	

національних компонентів зовнішньополітичних доктрин. Інструментальні компетентності: –навички визначення кризових етнополітичних факторів; – дослідницькі навички;–знання джерел з історії слов'янських народів, їхнього державотворення; суспільно-політичних, економічних та культурних особливостей історичного розвитку; головні ідеологічні засади та специфіку; відповідної історичної термінології; –розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства. Знати : Факти, явища, процеси, поняття і терміни, що характеризують цілісність історичного процесу минулого польського народу; Особливості історичного, соціологічного, економічного, політологічного та культурологічного аналізу подій, явищ і процесів європейської і світової історії; Взаємозв'язок і особливості історії Польщі та України; Періодизацію історії регіону; Сучасні версії і трактування найважливіших проблем історії слов'янських країн; Особливості історичного шляху слов'янських народів, її роль у світі. Вміти: Проводити комплексний пошук історичної інформації у джерелах різного типу; Критично аналізувати джерела історичної інформації; Систематизувати різносторонню історичну інформацію на основі власних уявлень про спільні закономірності історичного процесу; Аналізувати історичну інформацію, надану у різних знакових системах (текст, карта, таблиця, схема); Формувати власний алгоритм виконання історично-пізнавальних завдань; Брати участь у дискусіях з історичної проблематики, формулювати власну позицію з обговорюваних проблем; Порівнювати висвітлення подій, явищ і процесів в історичних джерелах та у літературних пам'ятках. Використовувати у професійній і соціальній діяльності. **Професійні компетентності:** –вміння аналізувати історичні процеси, події, факти; –здатність брати участь у дискусіях на суспільно-політичні теми, користуватися категорійно-понятійним апаратом історичної науки, історичними джерелами та довідниковими матеріалами з всесвітньої історії; –здатність виявляти актуальні проблеми слов'янських народів у новий час; –здатність виокремлювати спільне і відмінне в процесах етногенезу та державотворення в зовнішньополітичних стратегіях європейських держав; –здатність аналізувати й обґрунтовувати складові ідеології державотворення.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	035 Філологія 035.038 Слов'янські мови та літератури (переклад включно),	1	Вибірковий

	перша – польська.		
Тематика курсу			
Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
	Лекції	Семінарські заняття	Індивідуальну і самостійну роботу
Тема №1. Польща за перших П'ястів.	2	–	–
Тема №2. Утворення і розвиток Польського князівства у X – XI ст.	–	2	–
Тема №3. Політична роздробленість польських земель.	–	2	–
Тема №4. Польща за правління Казимира III Великого (1333 – 1370 рр.)	–	2	–
Тема №5. Зовнішня політика Болеслава I Хороброго	–	–	2
Тема №6. Суспільно-політичний устрій давньої Польщі	–	–	2
Тема №7. Колонізація на німецькому праві	–	–	2
Тема №8. Польська культура X – XIV ст.	–	–	2
Тема № 9. Польща під владою династії Ягайлонів	2	–	–
Тема № 10. Кревська унія.	–	–	2
Тема №11. Грюнвальдська битва.	–	–	2
Тема №12. Фільварково-панщинна система.	–	–	2
Тема №13. Польща під владою виборних королів.	2	–	–
Тема №14. Утворення Речі Посполитої.	–	2	–
Тема №15. Проблеми становлення Речі Посполитої.	–	2	–
Тема №16. «Шляхетська демократія в Польщі».	–	–	2
Тема №17. «Золотий вік» в історії Польщі.	–	–	2
Тема №18. Реформаційний рух.	–	–	2
Тема №19. Контрреформація.	–	–	2
Тема №20. Культура.	–	–	2
Тема №21. Польща в період бездержавного існування.	2	–	–

Тема №22. Поділи Речі Посполитої в кінці XVIII ст.	–	2	–	
Тема №23. Польські землі в першій половині XIX ст.	–	2	–	
Тема №24. Польські землі в другій половині XIX ст.	–	2	–	
Тема №25. Королівство польське.	–	–	2	
Тема №26. Діяльність князя Адама Єжи Чарторийського.	–	–	2	
Тема № 27. Повстання 1847 р. в Краківській республіці.	–	–	2	
Тема №28. Польська культура у першій половині XIX ст.	–	–	2	
Тема №29. Теорія органічної праці.	–	–	2	
Тема №30. Привісленський край.	–	–	2	
Тема №31. Діяльність польських консерваторів.	–	–	2	
Тема №32. Зародження польського соціалістичного руху.	–	–	2	
Тема №33. Зародження польського націоналістичного руху.	–	–	2	
Тема №34. Польська культура у другій половині XIX ст.	–	–	2	
Тема №35. Польща в першій половині XX ст.	2	–	–	
Тема №36. Польсько-українські відносини у 1918 – 1926 рр.	–	2	–	
Тема №37. Польща у Першій світовій війні.	–	–	2	
Тема №38. Польща в період «парламентської демократії».	–	–	2	
Тема №39. Польща в період «санаційної диктатури».	–	–	2	
Тема №40. Польща у Другій світовій війні.	–	–	2	
Тема №41. Польща в другій половині XX – початку XXI ст.	2	–	–	
Тема №42. Польська Народна Республіка.	–	–	2	
Тема №43. Утворення III Речі Посполитої.	–	–	2	
Тема №44. Польща на сучасному етапі.	–	–	2	
Тема №45. Польсько-українські	–	–	2	

відносини на сучасному етапі.					
Разом за 6 семестр		12	18	60	
6. Система оцінювання курсу					
Шкала перерахування оцінок					
Оцінка в балах	Оцінка за іспит	Оцінка в національній шкалі	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за залік	
90-100	відмінно	5	A	Зараховано	
81-89	добре	4	B		
71-80			C		
61-70	задовільно	3	D		
51-60			E		
25-50 (50-100)	Допускається до здачі іспиту (виставляється залік)				
0-25 (0-50) (за роботу в семестрі)	незадовільно (оцінка автоматично виставляється у відомість)	2	FX	Не зараховано	
Сума балів по талону № 1, 2 0-50	незадовільно	2	FX		
Сума балів по талону № 3 0-50	незадовільно	2	F		
Загальна система оцінювання курсу	Розрахунок максимальної підсумкової оцінки з навчальної дисципліни здійснюється згідно кредитно-модульної системи. Максимальна кількість балів, яку можуть одержати студенти під час виконання різних видів робіт становить до заліку:				
	Поточний контроль	Контрольна робота	Колоквіум	Самостійна робота	Всього
	35 балів	30 балів	20 балів	15 балів	100 балів
Семінарські заняття (поточний контроль)	Оцінювання знань студентів на семінарських заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою. На занятті пропонується якісне оцінювання знань студентів шляхом виставлення балів від "1" до "5". Позначення "0" виставляється студентові за відмову від відповіді на занятті через невідповідність, або через відсутність на занятті без поважної причини, що впливатиме на				

	<p>його підсумкову рейтингову оцінку в кінці семестру. Підсумкова кількість балів за роботу студента на семінарських заняттях визначається як середнє арифметичне помножене на коефіцієнт. Середнє арифметичне визначається як сума набраних студентом балів поділена на кількість занять, в яких він брав участь і був оцінений. При цьому відсутність студента на занятті без поважної причини враховується при вирахуванні середнього арифметичного. Кожен студент зобов'язаний взяти активну участь не менше як на одній третині семінарських занять, проведених у групі впродовж семестру.</p> <p>Пропущене з поважних причин заняття студент може “відпрацювати” у формі, визначеній викладачем та кафедрою. При цьому виставлення оцінки не передбачається, але це відпрацьоване заняття не впливатиме на середній арифметичний бал студента. Як правило “відпрацювання” проходить у вигляді написання і захисту реферату на визначену викладачем тему (вимоги до додаткової реферативної роботи встановлюються викладачем та кафедрою окремо).</p>												
<p>Вимоги до контрольної роботи</p>	<p>Написання контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки при заліку. У випадку, якщо студент з якихось причин не написав контрольної роботи, він вважається таким, що не виконав усіх видів робіт, що передбачаються навчальним планом на семестр з даної дисципліни. Такий студент має змогу скласти екзамен за талоном № 2, але для цього він повинен виконати передбачене кафедрою завдання.</p> <p>Контрольна робота передбачає формулювання 5 завдань: 2 теоретичних, 1 практичного (на знання історичних джерел), 1 знання термінів та 1 на знання хронології.</p> <p>Критерії оцінювання завдань на контрольній роботі (наведено максимальну кількість балів, яку можна здобути за відповідь на кожне завдання):</p> <table border="1" data-bbox="564 1697 1495 1960"> <thead> <tr> <th data-bbox="564 1697 1038 1742">Завдання</th> <th data-bbox="1038 1697 1495 1742">Кількість балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="564 1742 1038 1787">1 теоретичне</td> <td data-bbox="1038 1742 1495 1787">10 балів</td> </tr> <tr> <td data-bbox="564 1787 1038 1832">2 теоретичне</td> <td data-bbox="1038 1787 1495 1832">10 балів</td> </tr> <tr> <td data-bbox="564 1832 1038 1877">3 практичне</td> <td data-bbox="1038 1832 1495 1877">5 балів</td> </tr> <tr> <td data-bbox="564 1877 1038 1921">4 знання термінів</td> <td data-bbox="1038 1877 1495 1921">3 бали</td> </tr> <tr> <td data-bbox="564 1921 1038 1960">5 знання хронології</td> <td data-bbox="1038 1921 1495 1960">2 бали</td> </tr> </tbody> </table>	Завдання	Кількість балів	1 теоретичне	10 балів	2 теоретичне	10 балів	3 практичне	5 балів	4 знання термінів	3 бали	5 знання хронології	2 бали
Завдання	Кількість балів												
1 теоретичне	10 балів												
2 теоретичне	10 балів												
3 практичне	5 балів												
4 знання термінів	3 бали												
5 знання хронології	2 бали												
<p>Колоквіум</p>	<p>Оцінювання рівня засвоєння цілого блоку питань, що виноситься на самостійне вивчення студентів</p>												

	<p>відбувається у вигляді усного колоквиуму. Перелік питань додається. Критерії оцінювання колоквиуму (оцінюється в діапазоні від 0 до 20 балів)</p>	
	Критерії	Бали
	глибока, розгорнута відповідь зі знанням джерел та історіографії	16-20 балів
	правильна стисла відповідь	12-15 балів
	поверхова відповідь	8-11 балів
	поверхова відповідь з наявністю окремих помилок	4-7 балів
	розкриття окремого аспекту питання	1-3 бали
	неправильна відповідь або її відсутність	0 балів
Самостійна робота	<p>Самостійна робота студента є основним видом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Метою самостійної роботи є вироблення студентами навичок і вміння працювати з літературою, віднаходити головні, стержневі аспекти проблем, що потребують твердого засвоєння, здатності визначити свою позицію щодо дискусійних ідей чи концепцій і аргументовано її обґрунтувати. Предметом самостійної роботи студентів є опрацювання ними як окремих тем програми курсу в цілому, так і деяких розділів тем, написання рефератів, підготовка реферативних матеріалів з наукових публікацій по важливих проблемах даної навчальної дисципліни. Перевірка рівня засвоєння матеріалу самостійно опрацьованих тем чи окремих розділів здійснюється у вигляді та написання реферату. <u>Критерії оцінювання реферату (оцінюється в діапазоні від 0 до 15 (10) балів)</u></p>	
	Критерії	6 семестр
	● глибоке розкриття проблеми, з відображенням авторської позиції	- 12-15 балів
	● обґрунтоване розкриття	- 9-11 балів

	проблеми	
	● тема розкрита неповно	- 6-8 балів
	● реферат суто компілятивного рівня	- 3-5 балів
	● розкритий лише окремий аспект	- 1-2 бали
	● реферат не зарахований	- 0 балів

7. Політика курсу

Відвідування занять і виконання навчального навантаження студентами.
 Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до [Положення 1](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаніка.pdf) (URL: <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаніка.pdf>) і [Положення 2](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc) (URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/code_of_honor.doc)

8. Рекомендована література

- Хрестоматія по історії южних и западных славян: В 3 т. Минск, 1987–1991.
- Дейвіс Норман. Боже ігрище. Історія Польщі. К. 2008. 1079 с.
- Дильонгова Г. Історія Польщі 1795 – 1990. К. 2007. 237 с.
- Зашкільняк Л. О., Крикун М. Г. Історія Польщі: Від найдавніших часів до наших днів. Львів, 2002.
- История южных и западных славян. Курс лекций. Москва, 1998. Т.1–2.
- Історія південних і західних слов'ян. Підручник. Київ, 1987.
- Історія Центрально-Східної Європи. Посібник для студентів історичних і гуманітарних факультетів університетів / За ред. Л. Зашкільняка. – Львів, 2001. 660 с.
- Комар В. Л. Концепція прометеїзму в політиці Польщі (1921 – 1939рр.). Івано-Франківськ 2011. 360 с.
- Кріль М. М. Історія країн Центрально-Східної Європи (кінець ХХ – початок ХХІ ст.): Навчальний посібник. К.: Знання, 2008. 284 с.
- Яровий В. І. Історія західних і південних слов'ян у ХХ столітті. Курс лекцій. Київ, 1996.
- Яровий Я. І. Новітня історія Центральноєвропейських та балканських країн. ХХ століття. Київ, 2005.

Викладач _____ **Комар В. Л.**